

Dziennik Zachodni

Nr. 6 (321)

Katowice, niedziela dnia 6 stycznia 1946 r.

Rok II

Zakończenie 9-tej sesji K.R.N.

Marsz. Żymierski o dwersji faszystów ukraińskich

Uchwalenie dekretu o prawie małżeńskim

Po pięciu dniach obrad zakończona została dziewiąta sesja Krajowej Rady Narodowej. W ostatnim dniu uchwalono szereg dekretów m. in. dekret o prawie małżeńskim. Sesję zamknął przemówieniem Prezydent Bierut.

Na szczególną uwagę zasługuje przemówienie marszałka Żymierskiego, który, odpowiadając na interpelację, złożył sprawozdanie o sytuacji w wschodnich powiatach pogranicznych, w których działają bandy faszystów ukraińskich, mordując Polaków i paląc osiedla polskie. Przeciwko tym bandom energicznie przeciwdziała wojsko polskie, ponosząc przy tym poważne ofiary

Warszawa. W piątym dniu obrad KRN po przerwie obiadowej następuje składanie ślubowania przez tych posłów, którzy jeszcze nie ślubowali. Dalej zabiera głos poseł Ajnenkiel, referując w imieniu komisji organizacji samorządowych projekt dekretu o komunalnym funduszu pożyczkowym - zapomogowym. Premier Osóbka-Morawski wnosi o przekazanie tego projektu rządowi celem uzgodnienia go z ministerstwem skarżba.

W imieniu większości klubu parlamentarnego Stronnictwa Pracy składa oświadczenie poseł Felczak, iż nie może głosować za całością dekretu, gdyż niektóre jego postanowienia rozluźniają nierozważalność małżeństwa. Poseł Dobrowolski (PPS) poruszył również sprawę wprowadzenia świeckich urzędów stanu cywilnego, podkreślając, że na ziemiach Pomorza i Poznańskiego, gdzie lud, zdaniem posła, jest nie mniej pobożny niż w centralnych województwach Polski, od lat z góra 50 obowiązują świeckie urzędy stanu cywilnego i świeckie prawo małżeńskie. Ani lud tamtejszy ani duchowni, nawet na wysokich stanowiskach nigdy nie wyrazili przeciwko temu sprzeciwu. Prezydent Bierut podaje pod głosowanie osobno wniosek w przedmiocie zatwierdzenia dekretu o prawie małżeńskim i dekret o aktach stanu cywilnego. Izba w głosowaniu zatwierdza oba wymienione dekrety.

„Rok kościuszkowski”

Posel Demisiuk omawia zasady dekretu o powszechnym obowiązku wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Poseł Drobner porusza sprawę restytuowania zburzonego przez Niemców w roku 1939 pomnika Tadeusza Kościuszki w Krakowie. W związku z 200. rocznicą urodzin Kościuszki ukonstytuował się w Krakowie komitet, który stawia sobie za zadanie odbudowę pomnika i uporządkowanie Kopca Kościuszki, zorganizowa-

nie wystawy pamiątek po Kościeńszce i wreszcie sprowadzenie ze Lwowa do Krakowa panoramy radełwickiej. W imieniu komitetu uczczenia dwusetnej rocznicy urodzin Kościuszki mówca zgłasza wnioski ażeby: 1) ogłosić rok 1946 jako rok kościuszkowski w kraju i na emigracji, 2) dla umożliwienia komitetowi wykonania nakreślonych przez niego zadań wyasygnować subwencję w wysokości 20 mil. z. wniosek posła Drobnera został skierowany do komisji.

Po zatwierdzeniu dalszych dekretów do prezydium KRN wpłynęła interpelacja w sprawie nadużywania ambon do celów politycznych i ukroczenia antydemokratycznej działalności kleru oraz druga interpelacja w sprawie zakazu urzędowania akademii ku uczczeniu pamięci śp. Witosa w gminie Nowo-Solne, woj. łódzkiego.

Ordynacja wyborcza

Posel Motyka składa wniosek o powołanie nadzwyczajnej komisji w składzie 30 posłów, która

opracowałaby projekt ordynacji wyborczej z terminem do 31 marca 1946 r. Poseł Zaleski (PSL) zwraca uwagę, że konwent seniorów nie jest powołany do ustalania komisji dla opracowania projektu ordynacji wyborczej, gdyż podejmuje on decyzję jedynie w sprawach dotyczących samej techniki obrad. W odpowiedzi na to jeszcze raz udziela wyjaśnień wiceprezydent Szwalbe, po czym propozycja została przesłana Prezydium KRN do wyjaśnienia.

Na trybunę wstępuje premier Osóbka-Morawski. Nawiązując do wysuniętych zarzutów premier stwierdza w obronie Ministerstwa Rolnictwa, że nie można posadzać tego Ministerstwa o ten dencje przyociągania do współpracy elementów reakcyjnych. Elementy reakcyjne tkwią jeszcze w aparacie Ministerstwa jako dawni pozostawieni, na to jest jedyna rada: konsekwentnie wskazywać poszczególne wypadki a rząd po trafi odpowiednio zareagować.

W dalszym ciągu premier odpowiada na zgłoszone interpelacje w sprawie Ministerstwa Poczt i Telegrafów i w sprawie działalności politycznej kleru. Ustosun-

Ofiary wojska w walce z bandami

Na interpelację posła Głowy i kolegów z PPS w sprawie palenia i mordowania ludzi w pow. przemyskim, imieniem rządu marszałek Żymierski złożył następujące oświadczenie:

„Sprawa dość ciężkiej sytuacji w naszych powiatach nadgranicznych jest znana od dawna. Kiedy tylko wojna się skończyła Rząd posłał tam kilka dywizji wojska, aby stworzyć w naszych powiatach granicznych możliwie spokojne warunki pracy. W dalszym etapie swoich prac Rząd wyłonił komisję pod przewodnictwem wicepremiera Górnika w składzie min. Administracji Publicznej, Min. Bezpieczeństwa i min. Obrony Narodowej z tym, ażeby ten problem jako całość załatwić. W związku z zawarciem umowy przez rząd polski z sąsiedzką ukraińską republiką w sprawie repatriacji obywateli i w związku z prowadzeniem tej repatriacji, nasilenie band undowskich i kulbowców wzrosło się. — W okresie

walk, bandy te, aby przeszkodzić repatriowaniu się ludności podjęły walkę, niszcząc mosty i tory kolejowe oraz paląc wsie. Doszło do ciężkich walk, w których wojsko osiągnęło bardzo poważne efekty. Rząd poczynił wszystkie możliwe starania i pragnął to zrealizować jeszcze do jesieni ub. roku, to znaczy do października 1945 roku, aby repatriację przeprowadzono w warunkach jak najpomyślniejszych.

Niezależnie od wysiłków rządu wskutek braku transportu kolejowego, repatriacja opóźniła się. Rząd osiągnął jednak bardzo poważne rezultaty, gdyż wykonano prawie 65 proc. planu repatriacji, ustanowionego przed r. p. wspólnie z przedstawicielami republiki ukraińskiej. Repatriacja pozostałych 35 proc. ludności, która zgodziła się dobrowolnie na repatriację, będzie przeprowadzona w najbliższym okresie. Rzecz jasna, że okres zimowy cokolwiek ten termin opóźni.

kowaliśmy się dotychczas z chęcią i wyjątkową cierpliwością do poszczególnych wystąpień kleru — oświadcza przy ogólnym aplauzie Izby mówca — ale obecnie wobec istnienia konkordatu premier ostrzega kogo należy, że z wystąpień tych będą wyciągane konsekwencje na podstawie ogólnie w Polsce obowiązujących praw.

Zgodna współpraca

Na zakończenie obrad zabrał głos prezydent Bierut podnosząc, iż praca 9-tej sesji KRN, miała niezwykle doniosłe znaczenie w swych uchwałach i w treści. Stwierdziliśmy — oświadcza mówca — że Rząd Jedności Narodowej, Prezydium KRN, nasze władze i nasz naród idą po właściwej drodze, i że po tej drodze powinny kroczyć nadal.

Kończąc prace tej sesji, mówca chciałby jeszcze raz zaapelować do wszystkich posłów, ażeby w zrozumieniu zadań, jakie stoją przed Polską i narodem polskim, przed państwem polskim, jeszcze większy wysiłek włożyli w to, aby praca nasza szła bez zgrzytów, zgodnie dla dobra narodu, dobra państwa polskiego i dla naszej przyszłości. Można uniknąć i należy uniknąć wszystkiego, co hamuje te prace, prace niezwykle ważną, od której zależy byt i przyszłość państwa naszego, byt i przyszłość Polski. Prezydent apeluje do wszystkich posłów, ażeby w swej pracy terenowej kierowali się zawsze tym samym poczuciem dobra ogólnonarodowego, jak w tych obradach. Prezydent żegna i dziękuje posłom za pracę.

oświadczam, że sprawa bardzo leży na sercu i rząd doloży wszystkich starań celem wytworzenia na naszych terenach warunków spokojnej i bezpiecznej pracy”.

Niemcy myślą o odwecie

Depesza z Berlina donosi, że burmistrz stolicy b. Rzeszy dr. Arthur Werner wygłosił przez radio przemówienie noworoczne. Z przemówienia tego przebija nuta optymizmu obliczonego na najbliższy rok.

Werner zapowiedział na wstępie, że w bieżącym roku odbędą się pierwsze w Niemczech demokratyczne wybory od czasu upadku republiki weimarskiej. Oświadczenie to ubrał burmistrz Berlina w odpowiednią ilość „demokratycznych” frazesów fałszywie brzmiących w skrachowanych Niemczech, które nawet nie przeprowadziły dotychczas generalnej rozprawy z żywiołami hitlerowskimi.

Drugim ważnym momentem poruszone przez Wenera była zapowiedź wprowadzenia w najbliższym czasie jednolitej centralnej administracji Niemiec, która doprowadzi kraj do równowagi i pozwoli na stworzenie jedności gospodarczej. Na koniec burmistrz Berlina podkreślił, że w r. 1946 miliony uchodźców niemieckich znajdą dach nad głową. „Nędra na drogach zostaną usunięta — powiedział Werner — a każdy Niemiec będzie miał chleb i pracę”.

Enuncjacja burmistrza Berlina jest jeszcze jednym dowodem na to, że Niemcy nie zamierzają podejmować pracy nad organizacją nowego życia zbiorowego od radykalnego i bezwzględnie wyłączenia hitleryzmu, a wszystkie ich wysiłki zmierzają przede wszystkim do jak najrychlejszego odbudowania aparatu gospodarczego dla ugruntuowania dobrobytu. Opinie te potwierdzają zresztą obserwacje korespondentów za granicą w Niemczech.

Jeżeli zaś chodzi o możliwość wypełnienia planu zaprowadzeniaładu w gospodarce, to niewątpliwie one istnieją, a to dzięki wydatnej pomocy z jaką spieszą... zwycięzcy i dzięki moralnemu poparciu pewnych kół zagranicznych, które swa sympatię dla Niemców manifestują przy lada okazji. —

Stanowisko polskie wobec niemieckich zamierzeń jest znane. Nie myślimy o sztucznym tamowaniu wysiłków bandytrata, który chce się podźwignąć z klęski, ale też nie spuszczamy z niego oka i pilnie będziemy baczyć, aby w staraniach swych nie zapomniał o obo-

Polska delegacja na otwarcie O.N.Z.

wyjeżdża 7 b. m. do Londynu

Warszawa (PAP). W poniedziałek 7 stycznia r. b. wylatuje z Warszawy do Londynu delegacja polska na otwarcie Organizacji Narodów Zjednoczonych. W skład delegacji wchodzi: min. spraw zagranicznych — Win-

centy Rzymowski, wicemin. Zygmunta Modzelewski, min. pracy i opieki społecznej — Jan Stańczyk, min. administracji publicznej — dr. Władysław Kiernik, członek prezydium KRN Wacław Barcikowski oraz główny

doradca delegacji — dr. Henryk Kołodziejcki.

Do składu delegacji po przybyciu jej do Londynu wejdzie amb. RP. w Londynie Henryk Strassburger.

wiązku wypełnienia poczdamskiego rozkazu. Czynimy tak i na tym stanowisku stale trwać będziemy dla dobra pokoju, który musi być zagwarantowany nie tylko na papierze: trzeba dbać, aby wszystkie punkty Poczdamu zostały zrealizowane: a w tym celu trzeba Niemcom dobrze pa-trzeć na ręce.

Nie zapominamy bowiem, że cokolwiek Niemcy budują, to budują z myślą o odwecie. —

(bem)

O komisje dla zagadnień energii atomowej

Pierwszy pilny wniosek na konferencję O. N. Z.

Londyn. W piątek przed samą północą, t. zn. gdy upłynął termin zgłaszania przez poszczególne delegacje do Zgromadzenia Ogólnego ONZ ich wniosków delegacja brytyjska zgłosiła dwa pilne wnioski, a

delegacja Kuby jeden. Pierwszy wniosek Wielkiej Brytanii dotyczy utworzenia komisji dla zagadnień energii atomowej i zgłoszony został w imieniu Rosji Sowieckiej, Stanów Zjednoczonych, Kanady, Francji i

Chin. Wymienione kraje wzięłyby w myśl propozycji brytyjskich udział w utworzeniu komisji energii atomowej, zgodnie z postanowieniami konferencji moskiewskiej. Rządy Francji, Chin i Kanady wyraziły już swą zgodę na poparcie wniosku Wielkiej Brytanii na walnym zgromadzeniu O.N.Z. Komisja dla energii atomowej zajęłaby się rozszerzeniem wiadomości podstawowych o wykorzystaniu energii dla celów pokojowych, oraz przeprowadziłaby wyklucze

nie bomby atomowej i wszelkich innych broni powodujących masowe zniszczenia z prawa użycia.

Drugi wniosek brytyjski żąda od Zgromadzenia Ogólnego O. N. Z. zwiększenia pomocy dla UNRRA. Delegacja Kuby zgłosiła wniosek domagający się ogłoszenia przez Zgromadzenie Ogólne deklaracji w przedmiocie międzynarodowych praw i obowiązków człowieka i narodów.

Dokoła ustąpienia gen. Morgana

Głos dziennika angielskiego

Londyn. Konserwatywny „Daily Telegraph” zamieszcza artykuł wstępny p. t. „Więcej światła”, który traktuje o ostatnim oświadczeniu gen. Morgana na temat ruchu uchodźców żydowskich w Europie, które spowodowało władze UNRRA do udzielenia gen. Morganowi dymentu. Pismo przypomina znakomi-

tą karierę wojenną generała Morgana oraz ogromne zasługi, jakie położył on dla organizacji UNRRA na terenie Niemiec. Jest bardzo dziwnym fakt, że zdaniem UNRRA oświadczenie gen. Morgana było tego rodzaju, iż uniemożliwiło jego dalszą pracę dla tej organizacji.

Deklaracja na temat owego oświadczenia dopuszcza możliwość kwestionowania autentyczności słów gen. Morgana. Społeczeństwo chciałoby się dowiedzieć, co właściwie powiedział gen. Morgan i na czym tę wypowiedź opierał.

W dalszym ciągu „Daily Telegraph” pisze, że na szczęście w społeczeństwie angielskim nie istnieje żadne „tabu”, jeżeli chodzi o rozważanie spraw, leżących w interesie publicznym. Cokolwiek gen. Morgan miał do powiedzenia na temat ruchu wysiedlonego żydów, spotka się z obiektywnym przyjęciem wśród społeczeństwa. Wypowiedź tego rodzaju jest niezmiernie ważna, zarówno jeżeli chodzi o brytyjską strefę okupacyjną, jak też o sytuację w Palestynie.

Zjazd w Londynie

delegatów na konferencję O. N. Z.

Londyn. Na pokładzie wielkiego okrętu transoceanicznego „Queen Elisabeth” przybyło do Anglii 160 delegatów na zgromadzenie narodów zjednoczonych, które rozpocznie się w Londynie dnia 10 stycznia. Wśród przybyłych znajduje się delegacja amerykańska, w której skład wchodzi również małżonka zmarłego prezydenta Roosevelta. Jak donoszą z Waszyngtonu, amerykański minister spraw zagranicznych Byrnes przybędzie do Londynu samolotem w terminie późniejszym.

Przewodniczący delegacji francuskiej Bidault oraz zastępca komisarza spraw zagranicznych Z. R. R. Wyszyński przybędą do Londynu w pierwszych dniach przyszłego tygodnia.

Delegacja Turcji z ministrem spraw zagranicznych przybyła do Wielkiej Brytanii wczoraj samolotem. Przedstawiciele Persji i Syrii oczekiwani są dzisiaj.

Gdzie będzie siedziba ONZ

Waszyngton. Jak donoszą z Nowego Jorku, letnia rezydencja prezydenta Roosevelta, Hyde Park, zgłoszona została wśród projektów na stałą siedzibę Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Wszystko wskazuje na to, iż siedziba Organizacji mieścić się będzie we wschodniej części Stanów Zjednoczonych.

W dniu wczorajszym opuściła Anglię grupa osób, wśród których znajdują się ludzie, mający wpływ na obrady ONZ, i udali się do Ameryki celem obejrzenia tych okolic, co do których istnieje możliwość założenia tam siedziby Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Grudniowe osiągnięcia przemysłu

Katowice. Ogłoszone zostały pierwsze wyniki obliczeń produkcji hutniczej w grudniu. Była ona planowana w mniejszych cyfrach, niż w listopadzie ze względu na to, iż wskutek świąt były w miesiącu sprawozdawczym tylko 22 dni robocze.

Procentowe wykonanie planu grudniowego C. Z. P. H. dało następujące wyniki:

Koks	129%
Surówka	95%
Stal surowa	102%
Wyroby walcowane	97%
Rury i łączniki	118%

Z powyższych danych widać, że organy dyspozycyjne i robotnicy dokonali znacznego wysiłku by pokonać trudności. Wśród tych ostatnich wymienić należy

na pierwszym miejscu zahamowanie transportu w pierwszej połowie grudnia co niekorzystnie odbiło się na dostawach węgla. Poza tym dostawy rud krajowych zmniejszyły się wskutek zamarznięcia ich na usypiskach.

W dalszym ciągu meldowane są wysiłki okrętowe rund szwedzkich, które wskutek zamarznięcia portu Lulea kierowane są do nas ze szwedzkich portów niezamrażających lub przez Narwik.

Wydobycie krajowych rud żelaznych dało dobre wyniki, osiągając 113 procent zamierzonego planu i uzyskując produkcję tylko o 1,5 procent niższą niż w listopadzie.

Wydział hutniczy C. Z. P. H. opracował plan odbudowy hutnictwa w r. 1946. Obejmuje on remonty kapitalne i inwestycje.

Ustalona została także kolejność wykonywania zamówień. W pierwszej kolejności mają być wykonywane materiały do odbudowy mostów kolejowych na stopnie dostawy dla przemysłu kolejowego. (wer)

WYJAŚNIENIE

We wczorajszym artykule wstępnym wskutek złego odbioru telefonicznego nastąpiło niekształcenie tekstu.

Konsekwencjami braku węgla w hutnictwie było zaniechanie uruchomienia dalszych wielkich pieców w hutach Bankowej i Jubii, spadła produkcja wielkiego pieca w hucie „Katarzyna” i produkcja surówki w hutach „Kościuszkowski” i „Pokój”. Zaczyniana została nie huta „Katarzyna”, lecz huta „Częstochowa”.

Natomiast nie były wygaszane wielkie piece już uruchomione, jak błędnie podano, co najmniejszym prostujemy.

6 milionów ton pszenicy dla Europy

Waszyngton. W Ameryce powołany został do życia komitet pomocy, który zajmie się przesłaniem 6 milionów ton pszenicy i 2 milionów ton węgla do Europy. W związku z tym korespondent radia waszyngtońskiego wyjaśnia, iż komitet pomocy zorganizuje wysyłkę tych artykułów drogą morską do środkowych, południowych i środkowo-

nomorskich części Europy. W pierwszej połowie bieżącego roku ilość wysłanej do Europy pszenicy wyniesie 750.000 do 1 miliona ton.

100 ton ubrań lotniczych dla Polski

Waszyngton. Stany Zjednoczone wysłały do Polski 100 ton ubrań lotniczych, które mają być rozdzielone pomiędzy robotników i kierowców, pracujących w Polsce w ciężkich warunkach zimowych przy transporcie i rozdziale towarów UNRRA, których zadaniem jest zapobieganie brakowi żywności i chorobom wśród ludności polskiej.

Niespokojna Jerozolima

Londyn. Jak donoszą z Jerozolimy, miały tam miejsce znów zamachy. Ostatnio zanołowana no trzy wielkie wybuchy za którymi posypały się salwy karabinów maszynowych.

Policja wdrożyła dochodzenia w celu wykrycia bandy terrorystów, której dziełem jest prawdopodobnie powyższy zamach. Aresztowano szereg osób.

Przed spotkaniem Trumana

z b. prem. Churchillem

Waszyngton. Prezydent Truman przeprowadził w czwartek rozmowę ze współpracownikiem sędziego Jacksona, szefa prokuratury amerykańskiej przy trybunale międzynarodowym w Nowym Jorku.

W początkach marca prezydent Truman uda się do miejscowości Fulton w stanie Missouri, gdzie spotka się z b. pre-

mierem brytyjskim Winstonem Churchillem. Prezydent Truman będzie obecny na przemówieniu, jakie wygłosi Churchill w Westminister (Missouri) w rodzinnym stanie Trumana.

15 tysięcy dzieci polskich

wyjedzie do Szwajcarii

Warszawa. Tel. wł. MW. Szef delegacji „Don Suisse”, p. Raymond Courvoisier, przyjął został w ministerstwie spraw zagranicznych przez naczelnika wydziału zachodniego dr Tadeusza Chromeckiego, któremu za komunikował, że oprócz 2 wagonów odzieży „Don Suisse” ofiaruje Polsce lekarstwa dla ośrodków zdrowia oraz zaprasza do Szwajcarii 15 tysięcy polskich dzieci chorych na gruźlicę i krzywicę.

W najbliższych dniach p.

Courvoisier wyjedzie do Berna celem zrealizowania planu przyjęcia dzieci polskich do Szwajcarii.

Do naszych Czytelników

Usterki w druku i niepunktualne dostarczanie naszego pisma są spowodowane wyłącznie trudnościami technicznymi. Redakcja i Zarząd Drukarni „Czytelnika” składają wszelkich starania, aby niedociągnięcia te jak najszybciej usunąć. Za chwilowe niedociągnięcia przepraszamy naszych Czytelników.

Redakcja „Dziennika Zachodniego”

PODZIĘKOWANIE.
Dyrektorowi Szpitala Miejskiego w Bytomiu
Ob. Drowi Z. MLYNARSKIEMU za trafny diagnozę i za udzieloną troskliwą i skuteczną opiekę lekarską oraz Prynacielowi tegoż Szpitala
Ob. Drowi KUBISTEMU za znakomite przeprowadzenie operacji, która usunęła długotrwałą chorobę mej żony składam najserdeczniejsze podziękowania.
CZESŁAW KOZIOŁ
Katowice, Kuratorium Okr. Szkl.

Spróbuj s. częścią w Nowym Roku!

Ciągnięcia Loterii Klasowej rozpocznie się 15-go stycznia 1946 r.
Cena losu całego 200. — zł. 1/2 100. — zł. 1/4 50. — zł

Jan Rakoczy

Z wędrowki po strefach okupacyjnych

Jak żyją dzisiejsi Niemcy

Realne przydziały, szal tańca i bandytyzm

(Od specjalnego wysłannika „Dziennika Zachodniego”)
Niemcy, w styczniu. W kolejnej korespondencji z Niemiec okupowanych...

Jeżeli np. chodzi o przydziały żywnościowe, to — przeciętnie biorąc — są one dziś większe aniżeli w r. 1944. Wszystkich Niemców podzieleno na pięć grup: robotnicy ciężko pracujący, robotnicy, urzędnicy, dzieci i wreszcie w ostatniej grupie mieszczą się wszyscy inni...

A więc: 500 g. chleba, 65 g. mięsa, 15 g. tłuszczu, 38 g. cukru, 400 g. ziemniaków, 400 g. „Nahrsmittel”. Dla porównania zauważmy, że przed kapitulacją ten sam robotnik otrzymywał tylko 300 g. chleba, 55 g. mięsa, 20 g. cukru i 15 g. tłuszczu...

Jeżeli chodzi o prezentację Niemców, to stwierdzić trzeba, że we wszystkich strefach okupacyjnych można spotkać więcej przyzwolice niż w jakimkolwiek kraju, który pozostawał przez lata wojny pod niemiecką okupacją...

Życie kulturalne

W każdym mieście i miasteczku niemieckim życie kulturalne kwitnie lepiej i swobodniej aniżeli w czasie hitlerowskiego reżimu. Kina, teatry, rewie, rewietki, gazety, księgarnie, koncerty, zakłady naukowe — cieszą się pełnym poparciem władz okupacyjnych...

Jak Niemcy spędza niedziele

Pewnego rodzaju świadectwem powrodozenia i zamożności jest sposób spędzania niedzieli przez przeciętnego obywatela. Muszę stwierdzić, że Niemiec w Niemczech okupowanych spędza niedzielę zupełnie tak samo jak przed wojną...

Pozycja Hamburga

Hamburg, stolica zachodnich Niemiec przemienia się w centrum życia kulturalnego całych Niemiec i wiele symptomów wskazuje na to, że stanie się również centralą życia politycznego...

tam nieco lepsze przydziały żywnościowe. Dla przykładu: ludność otrzymuje w tym mieście o jeden kilogram cukru więcej aniżeli w innych miastach...

O losie Hitlera

Pytałem wielu Niemców na temat losu Hitlera. Stwierdzam, że tylko około 5% uważa fakt śmierci Hitlera za niewątpliwą. Argumentują zresztą docyć przekonująco. Powiadają, że powszechnie wiadomo, iż jeszcze w dniu 1 maja Hitler znajdował się w swym biurze w Berlinie...

szalere jako jedyny ratunek w najbardziej krytycznym momencie.

Przypomnijmy w tym miejscu, że ostatnie godziny dywizji SS „Weng” musiały być również nie wesołe. Kiedy ostatnia próba przebiecia się przez pierścień wojsk radzieckich zawiodła w zupełności w rejonie na północ od Berlina...

Jak zginęli Meißners i Prien?

Sprawa tajemniczej śmierci sławnych i śpiewanych bohaterów armii niemieckiej pilota p.k. Meißnersa i dowódcy łodzi podwodnej Priena, zaczyna wychodzić ze stery plotek i przybiera realne kształty oparte na faktach...

Na zielonej granicy

Na granicach pozostających stref mnożą się wypadki aresztowań obywateli niemieckich, którzy usiłują przekradnąć się ze strefy do strefy dla załatwienia swoich osobistych spraw...

Bandytyzm

Osoba sprawa godna specjalnej uwagi, to występy bandytów, którzy...

rzy rzekomo mówią po polsku i nie przynoszą zaszczytu polskiemu imieniu zagranicą. Jeżeli nie trudno zgodzić się, że istotnie wśród elementów zbrodniczych można znaleźć i Polaków...

Niemcy i Cześć

Na końcu jedna uwaga, która wcale nie jest bez znaczenia dla sprawy stosunków niemiecko-czechosłowackich...

Niemcy niemiecką Polaków, ale jeszcze bardziej niemiecką Czechów. Nie mogą im darować tego, że obchodzą się z nimi bezwzględnie, stosując najstraszniejsze metody...

Uwaga ta notuje tylko z obowiązku dziennikarskiego, nie mając możliwości sprawdzenia tej opinii.

Połączenie Bałtyku z Morzem Czarnym

Kanał Odra-Dunaj
Głos pism czechosłowackich o „rzece słowiańskiej”

(Korespondencja własna „Dziennika Zachodniego”)
Praga, w styczniu 1946 r.

Prasa czechosłowacka niejednokrotnie ostatnio zajmowała się projektowanym kanałem Odra-Dunaj i jego korzyściami dla Czechosłowacji. W artykule „Wybudujmy kanał odersko-dunajski” w „Pravie Lidu” J. Tomčík wspomina, że już premier Pierlinger po powrocie z rokowań moskiewskich wspominał, że „jest najbardziej sprawiedliwe, aby tak znaczne czechosłowackie środowisko przemysłowe, jakim jest Morawsko-Ostrawa i Witkowice mogły wolno oddychać...”

„Witamy” pisze dalej wspomniany artykuł — „ta wypowiedź premiera o wybudowaniu kanału odersko-dunajowego. Znaczenie kanału daleko wychodzi ponad granice gospodarcze i polityczne interesy naszego państwa. Bieg Dunaju, połączony z Morawą i kanałem z...

Odrą połączy Morze Bałtyckie z Czarnym. Ta szeroka i naturalna droga wodna łączy zachodnie ziemie słowiańskie, Polskę i Czechosłowację z południowymi Jugosłowianami i Bułgarami i tak wszystkie zbliży „słowiańskie ziemie zblizy i łączy gospodarczo, politycznie i strategicznie z naszym wielkim sprzymierzeńcem na wschodzie Związkiem Sowieckim. Tyle się już mówiło o gospodarstwie znaczenia Dunaju. Ale zostało się tylko przy słowach. Dobrze wiadomo jak niewiele użyto żelugi dunajowej dla gospodarczego życia republiki. A przecież Dunaj łączy Bratysławę z Budapesztem i Belgradem, a więc z bratnią Jugosławią, z Bułgarią i Rumunią. Dunaj łączy Czechosłowację z Odesą i Sewastopolem, otwiera czechosłowackiej pracy i wyrobom tanią drogę wodną na Bałkany, do Związku Sowieckiego i dalej na Środkni Wschód. Trzeba wyrwać Dunaj z rąk europejskiej reakcji gospodarczej i germań-

skiego wpływu. Niech Dunaj służy gospodarstwu i społeczeństwu podnoszeniu się narodów Europy Wschodniej, a przede wszystkim dobrobytowi i jedności świata słowiańskiego.

To odnosi się w równej mierze do drugiego końca dunajowomorawsko-oderskiej drogi wodnej, do rzeki Odry. Przyłączeniem rzeki Morawy do Odry stworzymy wielkie możliwości wymiany zboża demokratycznej i słowiańskiej Polsce. Przemysłowe obszary cieszynskie i ostrawskie otrzymają tym sposobem wyborną i taną drogę wodną. Morawsko-oderski kanał otworzy czechosłowackiej pracy drogę do Morza Bałtyckiego, do portów sowieckich bałtyckich republik i do Leningradu, do ziem skandynawskich i do Morza Północnego. Odra musi więc być rzeką słowiańską. Razem z Polakami wybudować musimy z Odry mocną basztę świata zachodniosłowiańskiego, o którą by się zawsze rozbił pangermanski sen...

o ekspansji na Wschód, do Polski i Ukrainy. Tym sposobem obie wielkie europejskie rzeki Odra i Dunaj, które przez stulecia służyły germańskiej hegemonii w środkowej i wschodniej Europie staną się znow rzekami słowiańskimi. Będą służyć jedności, postępowi i wolności słowiańskich narodów a Europie pomogą zapewnić trwały pokój.”

Autór podkreśla, że rząd obecny dał już dowód, że może energicznie przeprowadzać swoje zamierzenia dając więc gwarancję, że potrafi przeprowadzić i realizację planu kanału Odra-Dunaj. Gdyby nie było dość sił do pracy trzeba by użyć żołnierzy niemieckich i węgierskich.

Wychodzący w Morawskiej Ostrawie organ socjalistyczny „Ceskoslovenska Demokracie” w numerze z 4 grudnia n.h. r. podaje, że 2 grudnia odbyły się w Mor. Ostrawie obrady nad sprawą komunikacji wodnej, w których wzięli udział przedstawiciele ministerstwa handlu i komunikacji, delegaci praskiego Towarzystwa Odra-Dunaj i delegaci miast w dorzeczu rzeki Morawy. Prof. inż. Ant. Smrček wskazał w swym referacie jak ważnym będzie dla Czechosłowacji włączenie się do europejskiej sieci wodnej, gdyż przez wybudowanie kanału Odra-Dunaj utworzą się Czarne Morze i olbrzymie przesłanienie Rosji. Część memoriału, który Towarzystwo posłało rządowi poświęcone jest wnioskom w tej sprawie na konferencji pokojowej. Rada Vavrouch mówił, że w projektach kanału stale się pracuje i byłby on gotów, gdyby nie obecne przeszkody natury finansowej i miedzyn. Rada Vavrouch wyraził też nadzieję, że teraz znajduje się więcej zrozumienia i solidarności w nowej ludowej republice polskiej niż to było za starego reżimu.”

Co wywozimy i co przychodzi do nas?

Ruch towarowy w portach polskich

Gdynia. (ZAP) Według danych Urzędu Celnego wynika, że poza krajami nadbałtyckimi: Związkiem Radzieckim, Szwecją, Finlandią, Danią i Norwegią, rozpoczniemy już wymianę towarową drogą morską i z krajami pozaeuropejskimi.

Do dnia 1 grudnia wywieźliśmy przez Gdynię i Gdańsk ogółem 402.110 ton węgla i koksu, z czego do ZSRR. 173.018 ton, do Szwecji 137.444 ton, do Finlandii 84.141 ton, do Norwegii 3.844 ton i do Danii 3.662 ton, ponadto wywieźliśmy do Związku Radzieckiego niewielkie ilości cementu i sody.

O ile eksport nasz przedstawia

się dość jednostroinnie, ograniczając się wyłącznie nieomal do węgla, o tyle na import składają się różnorakie artykuły. Do dnia 1 grudnia przywieźliśmy przez porty z Rosji 6.932 ton fosforytów i 250 ton azbestu, z Finlandii 14.973 ton celulozy i 4.007 ton papieru, z Norwegii 2.450 ton fosforytów i 2.000 ton śledzi i z Danii załedwie 403 ton masła i 35 ton szprotów.

Natomiast duża różnorodność panuje w przywozie ze Szwecji, skąd do 1. 12. 45 r. przywieźliśmy 83.742 ton towarów. Na tę liczbę składa się przede wszystkim ruda żelazna w ilości 81.130 ton, celuloza 2.550 ton, części wagonów

3.200 ton, dalej garbniki, przetwory chemiczne, wyroby metalowe, maszyny i wiele innych artykułów.

Do krajów pozaeuropejskich na razie nie ma wywozimy, natomiast przywieźliśmy 7.484 ton saletry z Chile, 9.973 ton fosforytów z Marokka, 2.570 ton ziarna palmowych z Afryki Zachodniej i 898 ton bawełny z Egiptu.

Statystyka powyższa nieobjęta sa dostawy w ramach UNRRA. Jako kraje pochodzenia towarów w tych dostawach figurują: Stany Zjednoczone Am. Półn., Kanada, Brazylia, Anglia i Szwecja.

(M. W.)

